

ANOMİ VE TOKSİK ERKEKLİK ODAĞINDA "İNCEL" KAVRAMININ TÜRKİYE'DE GÖRÜNÜRLÜK KAZANMASI VE ÖRNEK OLAY İNCELEMESİ

Bahar Öztürk¹

Tuğba Yalçın²

Berfin Akkaynak³

Araştırma Makalesi

Research Article

¹Doç. Dr.

İnönü Üniversitesi İletişim
Fakültesi, Malatya, Türkiye

E-Posta

bahar.ozturk@inonu.edu.tr

ORCID

000-0002-9470-9664

²Yüksek Lisans

Öğrencisi, Sosyal
Bilimler Enstitüsü,
İletişim Bilimleri ABD,
Malatya, Türkiye

E-Posta

yalcntugba@gmail.com

ORCID

0009-0002-3820-0924

³Yüksek Lisans

Öğrencisi, Sosyal
Bilimler Enstitüsü,
İletişim Bilimleri ABD,
Malatya, Türkiye

E-Posta

1berfinakkaynak@gmail.com

ORCID

0009-0006-9608-1547

Başvuru Tarihi / Received

25.04.2025

Kabul Tarihi/ Accepted

25.08.2025

ÖZ

Makale, "İncel" kavramının gelişimi ve Türkiye'deki görünürlüğü üzerine bir inceleme sunmaktadır. İncel, başlangıçta yalnızlık ve sosyal dışlanma hissiyle başa çıkmak amacıyla çevrim içi bir topluluk olarak ortaya çıkmış, ancak zamanla toksik erkeklik anlayışını yansıtan, kadınları hedef alan bir ideolojiye dönüşmüştür. İncel toplulukları, internetin etkisiyle hızla yayılarak, kadınları aşağılayan ve erkeklik krizini besleyen bir alt kültür oluşturmıştır.

Dünyada olduğu gibi, Türkiye'de de İncel hareketlerinin etkisi hızla artmaktadır. Bu kavram özellikle Semih Çelik'in yapmış olduğu cinayetlerle birlikte duyulmaya başlanmıştır. Türkiye'de, gelişen dijital kültür ve toplumsal değişimler, İncel kavramının yayılmasını kolaylaştırmış, sosyal medya ve dijital platformlarda bu topluluklar daha görünür hale gelmiştir.

İncel kavramının ilişkilendirildiği Anomi kuramı, toplumsal normlardan kopuşu ve toplumsal uyumsuzluğu açıklamak için önemli bir araçtır. İncel toplulukları, geleneksel erkeklik normlarının dışına çıkan, aynı zamanda toplumun mevcut normlarına karşı tepki gösteren bireylerden oluşmaktadır. İncel hareketi dijital kültür ve toplumsal değişimlerin birleşiminden doğmuş bir oluşumdur ve bu kavramın anlaşılması, toplumsal cinsiyet eşitsizlikleriyle mücadele ve dijital platformlarda toksik alt kültürlerin yayılmasını engellemek için önemlidir. Makale, Türkiye'deki İncel hareketinin etkilerinin daha iyi anlaşılabilmesi noktasında araştırmaların toplumsal cinsiyet ve dijital kültür perspektifinden derinleştirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Çalışmada, Semih Çelik Cinayetlerinin medyada görünürlüğü içerik analizi yöntemiyle analiz edilmektedir. Böylelikle İncel kavramının Türkiye'de görünürlüğüne dair önemli bulgulara erişilmesi öngörülmektedir. Bu bağlamda makalede elde edilen bulgularla doğrultusunda, İncel hareketinin, bireylerin yaşadıkları dışlanmışlık, yalnızlık gibi duygular ile zaman içerisinde kadın karşıtı bir ideolojik yapı olarak şekillendiği görülmektedir. Semih Çelik Cinayetleri; toksik erkeklik durumunun, dijital medya ortamında eril söylemler ve toksik erkeklik biçimlerinin kişiler üzerinde şiddet davranışlarını oluşturmaya nasıl zemin hazırlayacağını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: İncel, Alt Kültür, Anomi, Toksik Erkeklik, Semih Çelik.

Visibility of the Concept of 'Incel' in Turkey With A Focus on Anomia and Toxic Masculinity and Case Study

ABSTRACT

The article presents an analysis of the development of the concept of 'incel' and its visibility in Turkey. Incel initially emerged as an online community to cope with the feeling of loneliness and social exclusion, but over time it turned into an ideology that reflects toxic masculinity and targets women. Incel communities spread rapidly with the influence of the internet, creating a subculture that humiliates women and feeds the crisis of masculinity.

As in the world, the influence of incel movements is rapidly increasing in Turkey as well. This concept has started to be heard especially with the murders committed by Semih Çelik. In Turkey, developing digital culture and social changes have facilitated the spread of the incel concept, and these communities have become more visible on social media and digital platforms.

Anomie theory, with which the Incel concept is associated, is an important tool to explain the break from social norms and social disharmony. incel communities consist of individuals who go beyond the norms of traditional masculinity and at the same time react against the existing norms of society. The incel movement is born out of the combination of digital culture and social changes, and understanding this concept is important for combating gender inequalities and preventing the spread of toxic subcultures on digital platforms. The article emphasises the need to deepen research from the perspective of gender and digital culture in order to better understand the effects of the Incel movement in Turkey. In the study, the visibility of the Semih Çelik Murders in the media is analysed through content analysis. In this way, it is foreseen that important findings on the visibility of the Incel concept in Turkey will be reached. In this context, in line with the findings obtained in the article, it is seen that the Incel movement has been shaped as an anti-woman ideological structure over time with the feelings of exclusion and loneliness experienced by individuals. The Semih Çelik Murders show how toxic masculinity, masculine discourses and forms of toxic masculinity in the digital media environment can pave the way for violent behaviours on individuals.

Keywords: Incel, Subculture, Anomie, Toxic Masculinity, Semih Çelik.

GİRİŞ

Incel topluluklarının temelleri, 1990'ların sonlarına ve 2000'lerin başlarına dayanmaktadır. İlk kez çevrim içi forumlarda kendilerini "istemsiz bekar" (involuntary celibate) olarak tanımlayan kişiler, romantik ilişkilerde yaşadıkları zorlukları ve yalnızlıklarını paylaşmak amacıyla bu topluluğu oluşturmuşlardır. Başlangıçta, bu topluluklar yalnızlıkla başa çıkma ve dayanışma amacı taşıyan,

üyelere benzer deneyimler üzerinden bir tür empati ve anlayış ortamı yaratmıştır. Ancak bu topluluklar, dijital devrimin getirdiği anonimlik ve kolektif kimlik oluşturma dinamikleriyle birlikte önemli bir dönüşüm geçirmiştir. Zamanla, Incel toplulukları daha radikal bir hâl almış, kadınları cinsel obje olarak gören ve onları erkeklerin cinsel ve romantik ihtiyaçlarını karşılamada bir engel olarak kabul eden mizojinist (kadın düşmanlığı) bir bakış açısına doğru dönüşmüştür (Öztürk, 2021, s. 119)

Çevrim içi ortamlar, bireylerin anonim olarak kendilerini ifade etme ve topluluklar oluşturma imkânı sunarak, farklı alt kültürlerin gelişimine olanak sağlamıştır. Incel toplulukları, bu ortamların sunduğu anonimlikten yararlanarak, kadınlara yönelik nefret söylemleri ve aşırı cinsiyetçi görüşlerle tanınan bir dijital alt kültür olarak şekillenmiştir. Yalnızlık ve dışlanmışlık hissi yaşayan bireylerin bir araya gelerek dayanışma kurduğu bu topluluklar, zamanla toplumsal cinsiyet eşitsizliklerine karşı radikal bir karşı duruş sergileyen ideolojik yapılar haline gelmiştir. Incel toplulukları, özellikle Reddit, 4chan, Discord gibi platformlarda örgütlenmiş ve erkeklik, feminizm, mizojinist görüşler gibi konularda şiddet ve ayrımcılığı teşvik eden içerikler üretmiştir. Dijital teknolojilerin etkisiyle hızla büyüyen bu topluluklar, toplumsal öfkenin kadınlara yönlendirilmesi gibi zararlı dinamiklere yol açmakta, şiddet, tecavüz ve öldürme gibi radikal eylemleri meşrulaştırma eğilimi göstermektedirler.

Incel terimi, Türkiye'de özellikle Semih Çelik cinayetlerinin ardından daha geniş bir kitle tarafından duyulmuş ve medya organları aracılığıyla toplumsal bir trajedi konusu olmuştur. Incel kavramının bu şekilde görünürlük kazanması, yalnızca bireysel patolojilerle açıklanamayacak kadar derin toplumsal dinamiklerle ilişkilidir. Toplumsal cinsiyet rolleri, toksik erkeklik normları ve bireylerin sosyal dışlanma hissi, bu kavramın zeminini hazırlayan ana etkenler olarak öne çıkmaktadır (Topateş, 2009, s. 118).

Bu çalışma, Türkiye'de Incel kavramının toplumsal yansımalarını ve bu kavramın şiddet ile olan ilişkisini ele almayı amaçlamaktadır. Semih Çelik cinayetleri, Incel düşüncesinin toplumsal düzeyde nasıl biçimlendiğini ve medya aracılığıyla bu olguların nasıl yayılabileceğini göstermesi açısından önemli bir

örnek teşkil etmektedir. Ayrıca bu çalışmada, Incel düşüncesinin toplumsal yapıda yarattığı anomik durumlar ile bu durumların bireylerin şiddet içeren davranışlarına nasıl dönüştüğü tartışılacaktır. Bu çalışma, Durkheim ve Merton'un anomi kavramları ışığında Türkiye'deki Incel tartışmasını ve Semih Çelik olayının bu tartışmalar üzerindeki etkisini ele almaktadır. Bu kuramsal çerçeve üzerinden, Incel topluluklarının şiddet içeren davranışlarını ve toplumsal normlarla çatışmalarını medyada görünürlüğü bağlamında açıklamaya çalışacaktır.

1. "Incel" Kavramının Gelişim Serüveni

İngilizce'de "istemsiz bekar" anlamına gelen 'involuntary celibate' ifadesinin kısaltması olan Incel kavramı, 1990'lı yılların ikinci yarısında Kanadalı bir kadın tarafından kişisel bir deneyimi ifade etmek amacıyla kullanılmıştır. Bu kavramın başlangıçtaki amacı, romantik ilişkiler kurmakta zorlanan bireylerin yalnızlık hissini paylaşabilecekleri çevrim içi bir sosyal ağ oluşturmaktır. Cinsiyet ayrımı gözetmeksizin, insanların yalnızlık hissini paylaşabileceği bir dayanışma topluluğu olarak ortaya çıkan bu yapı, zamanla kuruluş amacından sapmış ve köklerinden önemli ölçüde uzaklaşmıştır (Taylor, 2018).

Kadın ve erkeklerin cinsel gerilimlerini paylaşarak daha iyi hissetmelerini sağlamak ve güvenli bir alan oluşturmak hedefiyle 'You're Not Alone' adlı forumu kuran kişi Alana adlı bir kadındır. Olumlu sebeplerle kurulan bu forum zamanla kendilerini Incel olarak tanımlayan, çoğunluğu beyaz heteroseksüel erkeklerden oluşan bir topluluk haline gelmiştir. Incel toplulukları, kadınları fiziksel özellikler başta olmak üzere her açıdan erkeklerden daha aşağı bir seviyede konumlandıran, kadınları birer meta olarak gören ve erkekleri cinsel ya da romantik açıdan reddetmelerinden ötürü kadınları suçlayan, hatta bu durumu cezalandırmayı savunan toksik erkeklik anlayışını temsil etmektedir. 2000'li yıllarda Incel kavramı, internet ortamlarında daha yaygın bir şekilde kullanılmaya başlanmıştır. Ancak bu süreçte kavramın anlamında önemli bir dönüşüm yaşanmıştır. Başlangıçta yalnızlıkla başa çıkmak isteyen kişilerin oluşturduğu bir sosyal dayanışma ağı olarak ortaya çıkan bu kavram, zaman içinde erkeklerin yoğunlukla kullandığı internet platformlarında bir ideolojiye dönüşmüştür. Erkek kurtuluş hareketi olarak adlandırılan bu oluşum, başlangıçta erkeklerin toplumsal cinsiyet rollerini

eleştirmesiyle başlamış olsa da zamanla feminizme ve kadınların güç kazanmasına tepki gösteren karşıt gruplar olarak görünürlük kazanmıştır (Temelli, 2022, s. 14-15).

Inceller, kendi aralarındaki hiyerarşik düzeni belirli tanımlarla ayırtmışlardır. Bu düzende en üstte *Chad* erkekler yer alırken, kadınlar *Stacy* olarak adlandırılmaktadır. Hiyerarşik düzenin orta basamağında *Normie* erkekler bulunmaktadır. En alt seviyedeki kadınlar ise *Becky* olarak tanımlanmaktadır. Incel toplulukları, kendilerini bu sosyal yapının en alt kesiminde konumlandırmaktadır (Lindsay, 2020, s. 102). Inceller, kendilerini farklı "haplar" üzerinden sınıflandırmakta ve bunu bir çözüm yolu olarak görmektedirler. Bu bağlamda iki temel hap bulunmaktadır: kırmızı hap ve siyah hap. *Kırmızı hap* kavramı, Matrix filmindeki "the red pill" (kırmızı hap) üzerinden şekillenmiştir. Filmde kırmızı hap, hayatın olumsuz yönleriyle yüzleşerek bir tür aydınlanmaya ulaşmayı temsil eder. Incel topluluğunda ise kırmızı hap, erkeklerin feminizmin getirdiği beyin yıkamanın etkisinden kurtulmasını sağlayan ve erkek topluluklarını birleştirmede etkili bir araç olarak görülmektedir (Ging, 2019, s. 640). Siyah hap ideolojisini benimseyenler, kırmızı haptan öne çıkan sınıf atlama durumunu reddeder ve Incel bireylerin Incel olarak kalacaklarını savunurlar. Siyah haptı seçenler, mevcut toplumsal yapıyı ortadan kaldırarak ataerkilliğin hâkim olduğu bir düzen kurmayı amaçlar, çünkü başka bir seçeneklerinin olmadığını ve Incel olarak kalmanın kaçınılmaz olduğunu öne sürerler. Mevcut sosyal yapıya uygun davranışları umutsuz bir durum olarak algılar ve buldukları çözüm yolunun ya kendi infazlarını ya da mevcut yapıyı oluşturan bireylerin infazını gerçekleştirmek olduğunu savunurlar (Wallace & DeCook, 2018).

Küreselleşen dünya ve dijital kültürün etkisiyle, Incel kavramı Türkiye'de de son zamanlarda gündeme gelmiştir. Sosyal medya platformlarında oluşan Incel topluluklarının özelliklerinin evrensel medya tarafından gündeme getirilmesi, bu terimin Türk basınında da yer almasına neden olmuştur. Türkiye'de özellikle Semih Çelik cinayetleriyle birlikte Incel kavramı, toplum tarafından daha fazla duyulmaya başlanmıştır. Türkiye'deki toplumsal cinsiyet normları, geleneksel aile yapıları ve

kültürel değerler, Incel kültürünün batıdaki kadar yaygınlaşmasını engellemiş olsa da dijital ortamlar bu kültürün görünürlüğünü artırmıştır.

2. Sosyal Medyada Alt Kültür Olarak Incel Toplulukları

Alt kültür, bir toplumun genel kültüründen farklı özellikler taşıyan, belirli bir grup insan tarafından benimsenmiş ve paylaşılmış değerler, inançlar, normlar, davranışlar ve yaşam tarzlarını ifade eden topluluklar olarak tanımlanmaktadır (Öztürk, 2021, s. 118). Teknolojik gelişmeler, çevrimiçi alanlarda alt kültür topluluklarının var olabilmesi için yeni bir platform sunmuştur. Bu anlamda, çevrimiçi ortamlar, benzer düşüncelere sahip erkeklerin bir araya geldiği ve erkek alt kültürlerinin şekillendiği bir ortam haline gelmiştir. Örneğin; internet tabanlı bir topluluk olan Incel topluluğu, aynı mizojinist görüşlere sahip erkeklerin bir araya geldiği çevrimiçi bir alt kültür örneğidir. Toplulukta yer alan kişiler, çoğu zaman kendilerini "Alfa" (çekici ve başarılı erkekler) ve "Beta" (toplumda daha az ilgi gören erkekler) gibi kavramsallaştırmalara göre tanımlamaktadır. Kendilerini "Beta" grubuna ait hisseden kişiler, romantik ilişki kuramamalarının sebeplerini toplumsal yapıdan ziyade kadınların bireysel seçimleri üzerinden açıklamaktadır. Bu görüş, toplumsal öfkenin kadınlara yönlendirilmesine zemin oluşturmaktadır (Öztürk, 2021, s. 119).

Diğer yandan, çevrimiçi alanların geniş kitlelere ulaşma imkânı ve kolay erişilebilirlik gibi özellikleri, erkeklerin bir araya geldiği toplulukların çabuk çoğalmasına ve bireysel profillerin oluşmasına zemin hazırlamıştır. Bu süreç, erkeklik anlayışlarının yeniden şekillendiği ve inşa edildiği yeni dijital ağların ortaya çıkmasını sağlamıştır (Öztürk, 2021, s. 121). Dijital toksik alt kültürler, bireylerin çevrim içi ortamlarda saldırgan, dışlayıcı ve nefret dolu tutumlar sergilediği zararlı toplulukları ifade eder. Bu tür kültürler, şiddet ve ayrımcılığı yüceltirken, anonimlik ve mahremiyet gibi dijital olanaklardan cesaret alarak hızla yayılmaktadır. Sosyal medya platformları, çevrim içi forumlar ve oyun toplulukları, bu alt kültürlerin büyümesi için uygun bir altyapı oluşturmaktadır (Eraslan, 2024). Teknolojik gelişmelerle birlikte, erkeklerin kendi aralarındaki sorunları tartıştıkları, örgütlendikleri ve erkeklikle ilgili içerikler paylaştıkları çeşitli çevrimiçi ağlar oluşmuştur. Bu ağlar, internet siteleri, bloglar, forumlar ve sosyal medya gibi farklı

platformları kapsayan bir bütün olarak manosphere yani "erkek evreni" terimiyle tanımlanmaktadır (Preston, Halpin, & Maguire, 2021). Erkeklerin homososyal etkileşim alanı haline gelen bu ağlar, genellikle anti-feminist, mizojinist ve ırkçı söylemlerin üretildiği bir ortam haline gelmiştir. Erkek evreninde farklı ideolojik fraksiyonların ortaya çıkmasıyla birlikte, bu toplulukların bazıları hem cinsel ilişki hem de duygusal bağ kurma konusunda kadını elde etmeye yönelik stratejiler geliştirerek belirli davranış biçimleri sunarken, diğerleri şiddet, tecavüz ve öldürme gibi radikal eylemleri gerçekleştiren gruplar haline gelmiştir (Öztürk, 2021, s. 131).

Çevrimiçi ortamlarda anonimlik, bireylere kendilerini ifade etme konusunda önemli bir özgürlük, cesaret ve rahatlık sağlamaktadır. Incel toplulukları genellikle Reddit, 4chan, Discord, Telegram ve WhatsApp grupları gibi uygulamalarda ya da farklı sosyal medya platformlarında örgütlenmiştir. Bu platformlar, üyelerin anonim olarak düşüncelerini paylaşmasına olanak sağlamakta, böylece bireysel öfkelerini ve hayal kırıklıklarını ifade edebilmelerini kolaylaştırmaktadır. Genellikle, bu topluluklar kadınlara yönelik nefret söylemleri ve aşırı cinsiyetçi ifadelerle anılmaktadır (Temelli, 2022, s. 15).

Incel olgusu, bireylerin sosyal dışlanma deneyimleri ve toplumla uyum sağlayamama duygusu çerçevesinde, şiddeti bir çözüm yöntemi olarak benimsemelerine zemin hazırlayabilmektedir. Bu bağlamda Incel toplulukları, dijital platformlarda gelişen ve çoğunlukla toksik dinamiklerle öne çıkan bir alt kültürün tipik bir evrenini temsil etmektedir (Eraslan, 2024). Bu alt gruplarda, erkeklerin hakları olduğu iddia edilen şeyleri sağlamayan kadınlara ve popüler erkeklere yönelik nefret söylemi artmıştır. Tartışmalar; yalnızlık, mutsuzluk, intihar, seks robotları ve fahişelik gibi konular etrafında şekillenmektedir. Bazı bireyler, birbirlerini intihara teşvik etmekle kalmayıp, ölmeden önce "Stacy" (ulaşılamaz derecede çekici kadınlar) ve "Chad" (istediği kadınla kolayca ilişki kurabilen popüler erkekler) olarak tanımlanan kişilere yönelik şiddet eylemleri gerçekleştirmeyi ve öldürmeyi önermektedir (Özkazanç, 2024).

3. Incel ve Toksik Erkeklik Kavramı İlişkisi

Incel terimi, toplumsal cinsiyet eşitsizliği ve toksik erkeklik bağlamında değerlendirildiğinde, mevcut toplumsal yapının sorunlarını ortaya çıkarır. Erkeklik normlarının kişilere yüklediği beklentiler, kadınlara yönelik önyargılar ve toplumsal cinsiyet rollerindeki dengesizlikler, Incel hareketinin temelini oluşturan dinamiklerdir.

Çevrimiçi cinsiyetçi ve ırkçı gruplar, uluslararası alanyazında tanınmaya başlamış olsa da Türk alanyazında henüz yeterli ilgi görmemektedir. Bu alanda yapılan çalışmalar, Incel kavramına Türk kültürü ve toplumsal cinsiyet rolleri açısından yaklaşma olanağı sunmaktadır. Incel topluluğu ve benzeri erkek evreni oluşumları, kadına roller ve kalıplar dayattığı gibi, erkeğe de ulaşılması zor görevler yüklemektedir. Alanyazında, toplumdaki erkeklik algısının; fiziksel güç, aile geçimini sağlama, duygusal baskılama ve heteroseksüellik gibi Incel düşüncesiyle paralel özelliklerle ilişkilendirildiği ifade edilmektedir (Temelli, 2022, s. 25). Bireylerin yaşadığı yalnızlık ve toplumsal dışlanmışlık duygusu, zamanla mağduriyet odaklı bir ideolojinin temelini oluşturmuş ve bu durum radikal görüşlerin gelişmesine zemin hazırlamıştır. Mevcut araştırmalar genellikle Incel hareketini bireysel psikolojik özellikler çerçevesinde ele alırken, bu çalışma hareketin ideolojik boyutunu, erkeklik normlarının toplumsal bağlamdaki dönüşümüyle ilişkilendirilerek değerlendirmiştir. Literatürde de vurgulandığı gibi, Incel hareketi hegemonik ve toksik erkeklik kavramlarıyla bağlantılıdır. Erkeklerin geleneksel toplumsal rollerini yerine getiremedikleri algısı, erkeklik normlarındaki değişimlerle birleşerek bu ideolojinin oluşmasında temel faktörlerden biri olarak ortaya çıkmaktadır. Toksik erkeklik, bireylerin yaşadığı toplumsal dışlanmanın getirmiş olduğu yalnızlık ile zamanla mağduriyet odaklı bir ideolojiye dönüşmüştür (Kaplan, Avşar, 2025, s. 110).

Incel topluluklarının çevrim içi platformlarda ürettikleri söylemler, kadınları hedef almakla kalmaz, aynı zamanda erkeklik krizinin de daha büyük bir sorun haline gelmesini sağlar. Bu topluluklar, kişilerin yalnızlık, reddedilme ve toplumsal normlara uyum sağlayamama gibi problemlerini kolektif bir mağduriyet anlatısına dönüştürerek radikalleşmeye zemin hazırlamaktadır. Incel hareketinin radikal eğilimleri, bireylerin şiddete yönelme potansiyelini artırmaktadır. Özellikle Elliot

Rodger gibi şiddet eylemleri gerçekleştiren bireylerin manifestoları incelendiğinde, kadınlara ve romantik ilişkilere ulaşamayan, bu kişiler tarafından bir hak ihlali olarak anlaşıldığı görülmektedir. Bu bakış açısı, kadınları suçlayan ve onlara yönelik saldırganlığı meşrulaştıran bir zihniyetin oluşmasına yol açmaktadır (Zeybekoğlu, 2009, s. 75). Toplumsal cinsiyet eşitliği bağlamında Incel ideolojisi, sadece kadınları değil, geleneksel erkeklik rolleri dışında kalan erkekleri de hedef almaktadır. Feminist hareketlerin güçlenerek toplumsal cinsiyet eşitliği yönünde ilerlemeleri, Incel bireyler tarafından bir tehdit unsuru olarak kabul edilir. Bu nedenle, Incel topluluklarının söylemlerinde, sadece kadın düşmanlığı değil, aynı zamanda eşitlikçi erkeklik modellerine yönelik bir tepki de söz konusudur.

Türkiye’de, Incel kavramı üzerine henüz yeterince akademik çalışma yapılmamış olmakla beraber, kavramın toplumsal cinsiyet rolleri bağlamında analiz edilmesi önemlidir. Türk toplumundaki erkeklik olgusu, geleneksel normlar çerçevesinde şekillendiğinden, Incel bireylerin yaşadığı toplumsal baskılar ve beklentiler, Batı’daki örneklerden farklı süreçler ve oluşumlar içerebilmektedir. Türk toplumunda erkeklik olgusu, bireyin her durumda başarılı, güçlü ve otorite sahibi olması gerektiği şeklindedir. Bu sebeple, erkeklerden her zaman kazanma ve her sorunun üstünden gelme özelliğinde olmaları beklenirken, duygusal ifadelerini bastırmaları gerektiği kabul edilir. Toplumsal normlar, erkeğin alkol ve sigara gibi unsurlara karşı dayanıklı olmasını ve genel olarak kadınlardan üstün bir konumda bulunmasını öngörmektedir. Erkekliğin doğuştan gelen bir özellik değil, kültürel olarak inşa edilen ve sürekli yeniden üretilen bir olgu olması, erkeklerin kimliklerini kanıtlamak adına toplumsal baskı hissetmelerine sebep olmaktadır. Bu sebeple, erkekliğin kaybedilme korkusu, kişilerin üzerinde sürekli endişe hâline dönüşerek toplumsal cinsiyet normlarının daha da katılaşmasına sebep olmaktadır (Zeybekoğlu, 2009, s. 77).

Toplumsal cinsiyet rolleri, bireylere çeşitli davranış şekilleri, kimlikler ve sorumluluklar yükleyen önemli bir mekanizmadır. Bu rollerin yayılması ve pekiştirilmesinde kitle iletişim araçları başat bir rol oynamaktadır. Medya, geleneksel cinsiyet normlarını yeniden üretirken aynı zamanda yeni toplumsal cinsiyet algılarının şekillenmesine de katkıda bulunur. Bu sebeple medya, toplumsal

cinsiyet rollerinin öğrenildiği ve sürdürüldüğü temel alanlardan biri olarak kabul edilebilir (Sayıcı & Kaya, 2023, s. 455).

Incel hareketinin ortaya çıkışında medya ve popüler kültürün de büyük bir etkisi olduğu gözlemlenmektedir. Filmler, diziler ve sosyal medya platformları, belirli erkeklik normlarını pekiştirerek bireyler üzerinde baskı oluşturabilmektedir. Özellikle romantik ilişkilerde başarıyı erkeklik göstergesi olarak sunan yapılar, Incel bireylerin kendilerini yetersiz hissetmesine yol açabilmektedir. Bunun yanı sıra, sosyal medya platformlarında yayılan mizojinik içerikler, Incel ideolojisinin yayılmasını sağlamakta ve bireyleri radikalleştiren bir ortam oluşturmaktadır.

Televizyon dizilerinde, toksik erkeklik dışında hegemonik erkeklik temsillerinin daha yaygın olduğu görülmektedir. Hegemonik erkeklik, erkeklerin toplum içindeki üstün konumlarını korumaya yönelik kurulan bir yapı olarak karşımıza çıkmaktadır. Buna karşın, toksik erkeklik teması, özellikle sinema endüstrisinde daha çok ele alınan bir konu hâline gelmiştir. Son yıllarda hem küresel hem de yerel ölçekte çekilen filmler, toksik erkekliği ele alan yapımlara daha fazla yer vermekte ve bu kavramı eleştirel bir çerçevede işlemektedir (Sayıcı & Kaya, 2023, s. 460).

Bu noktada, eğitim sisteminde toplumsal cinsiyet eşitliği temelli farkındalık çalışmalarının incelenmesi, Incel ideolojisinin etkilerini azaltmada önemli rol oynayacaktır. Cinsiyet rollerinin daha eşitlikçi bir çerçevede ele alınması ve genç bireylerin duygusal ve sosyal becerilerini geliştirmelerine yönelik çalışmalar yapılması, toplumsal cinsiyet temelli şiddetin önüne geçilmesine katkı sağlayabilir. Ayrıca, medyanın ve dijital platformların sorumluluk alarak mizojiniyi normalleştiren içeriklere karşı daha bilinçli politikalar geliştirmesi ve bu tür içeriklere yer vermemesi gerekmektedir. Çalışma kapsamında örnek olay olarak incelenen Semih Çelik'in yapmış olduğu cinayetlere istinaden yapılan sosyal medyadaki yorumlardan “*Sana uzanan eller kırılsın*” ifadesi, toplumsal bölünmeye ve çürümeye sebebiyet verebilecek niteliktedir. “*Eline sağlık Semih, sen rahat uyu, senin görevin yarıda kalmadı devamı gelecek*” şeklinde yapılan yorumlar da hegemonik ve toksik erkeklik bağlamında toplumdaki bireylerin halini ortaya koymaktadır.

Incel terimi ve toksik erkeklik arasındaki bağlantı, kişilerin bireysel deneyimlerinden çok daha geniş bir toplumsal çerçevede ele alınmalıdır. Incel topluluklarının ürettiği söylemler, toplumsal cinsiyet eşitsizliğini güçlendirirken, bireylerin radikalleşmesine ve şiddet eylemlerine yönelmesine neden olabilmektedir. Bu sebeple, bu konunun akademik alanda daha fazla çalışılması ve toplumsal cinsiyet eşitliği çerçevesiyle ele alınması önemlidir. Türkiye özelinde yapılacak çalışmalar, Incel kavramının yerel dinamiklerle nasıl şekillendiğini kavramaya katkı sağlayacak ve toplumsal cinsiyet eşitsizliğiyle mücadelede yeni perspektifler sunacaktır.

4. Incel Teriminde Kuramsal Çerçeve Olarak “Anomi”

Anomi, köken olarak "yasasızlık" anlamına gelen "anomous" kelimesinden türetilmiştir ve Amerikan sosyolojisinde yaygın bir terimdir (Tolan, 1996, s. 319). Emile Durkheim’a göre, bir toplumda suç ve sapma oranlarının beklenenden daha düşük veya yüksek olması, toplumsal yapının patolojik bir duruma işaret ettiğini gösterir ve bu duruma "anomi" denir (Durkheim, 1984). Anomi, modern toplumların iş bölümünü gerçekleştirememesi sonucunda toplumsal çözülme ile bağlantılıdır. Anomi, toplumsal organlar arasındaki düzensizliği ifade eder. Durkheim, anomiyi ekonomik krizler, uluslararası bunalımlar ve aile yapılarındaki düzensizlikler gibi göstergelerle tanımlar ve bu durumu toplumları etkileyebilecek, hatta bireyleri intihara sürükleyebilecek bir toplumsal hastalık olarak görür (Durkheim, 1984). Bu kuramsal çerçeve, Incel gruplarının yaşadığı toplumsal uyumsuzluk ve normlardan kopuş durumunu anlamak için önemli bir açıklama sunmaktadır. Durkheim’ın anomiyi tanımlaması, bireylerin toplumsal normlarla yaşadıkları çatışmanın şiddete veya radikal davranışlara evrilmesini anlamak için temel oluşturmaktadır.

Merton, sapmayı anomiyi kavramı üzerinden bireysel davranışlar ve toplumsal nedenlerle açıklamaya çalışmıştır. Bu bağlamda, öncelikle Merton’un anomiyi kavramını nasıl kullandığını açıklamak gerekmektedir. Merton’a göre, anomiyi, kültürel normlar ve amaçlarla, bireyleri bu normlara uygun davranmaya zorlayan toplumsal yapı arasındaki uyumsuzluktur. Bu uyumsuzluklar arttıkça, kültürel yapı (değerler, normlar ve amaçlar) yıkılma riskiyle karşı karşıya gelir. Merton, kültürel ve toplumsal yapı arasındaki gerilimlerin ve uyumsuzlukların, disfonksiyonel

olsalar da toplumsal değişimi tetikleyebileceğini vurgulamaktadır (Merton, 1938, s. 675). Suçla ilgili tüm tanımlamalarda, suç olgusu, bir toplumun belirli bir dönemdeki idealler, gelenekler ve değerler çerçevesinde oluşturulan normlara aykırı davranışlar olarak değerlendirilir. Bu tür davranışlar, toplumun hukuk düzenine ve belirlenen kurallara uygun olmayan sapmalar olarak kabul edilmektedir. Şiddet; sapma ve suç eylemlerinin bir türü olarak ortaya çıkar, ancak her şiddet eylemi suç sayılmaz. Şiddet içeren bir davranışın suç olarak kabul edilmesi ve yaptırıma uğraması için, tıpkı sapma eylemlerinde olduğu gibi, normlara dayalı hukuk düzenini ihlal etmesi gerekir. Bu bağlamda şiddet, sapkın davranışların bir biçimi olarak, normları ihlal etme ya da onlara karşı çıkma anlamına gelir ve her sapma, bir suç olarak kabul edilebilir. Güç, sapma, saldırganlık ve suç kavramları açıklandıktan sonra, şiddet kavramını tanımlamak mümkündür. Şiddet, insan yaşamının her alanında bulunan ve kişiye ya da topluma zarar veren evrensel bir olgudur (Merton, 1938, s. 679). İncel grubunda yer alan kişilerin, bu çerçeveye göre, toplumsal amaçlara ulaşmak için gerekli olanaklardan mahrum kaldıklarını hissederek, çoğunlukla geri çekilme ve isyan gibi davranışlar sergiledikleri görülmektedir. Bu bireyler, ya çevrimiçi platformlarda toplumsal normlara karşı bir isyan geliştirmekte ya da toplumsal izolasyonlarını şiddet yoluyla dışa vurdukları söylenebilmektedir.

Semih Çelik cinayetleri, Türkiye’de İncel kavramının toplumsal bir mesele olarak tartışılmasına zemin hazırlamıştır. Bu olay, bireyin toplumsal normlarla uyumsuzluğu ve yaşadığı izolasyonun şiddet eylemine dönüşmesi açısından çarpıcı bir örnek oluşturmaktadır. Durkheim’in anomi kavramı bu bağlamda, toplumsal amaçların ve bu amaçlara ulaşmanın önünün tıkanması sonucu ortaya çıkan gerilimi anlamaya yardımcı olmaktadır. Semih Çelik’in yaşadığı toplumsal baskı, dışlanma ve romantik ilişkilerdeki başarısızlık hissi, bu gerilimleri arttırarak trajik bir sona yol açmıştır. Semih Çelik vakası, Durkheim’in anomi kavramı üzerinden değerlendirildiğinde, bireyin toplumla olan bağlarının zayıfladığı, kendisini toplumsal beklentilere uygun bir şekilde gerçekleştiremediği ve bu nedenle şiddete yöneldiği bir örnek olarak ele alınabilir. Çelik, bireysel başarısızlıklarının kaynağını toplumdaki kadınlara ve toplumsal cinsiyet rollerine yüklemiş, topluma olan

öfkelerini cinayetler yoluyla ifade etmiştir. Semih Çelik'in yaşadığı dışlanmışlık, başarısızlık hissi ve yalnızlık, Merton'un yapısal gerilim teorisi bağlamında değerlendirildiğinde, toplumun bireye dayattığı başarı, ilişki kurma ve kabul görme hedefleriyle bu hedeflere ulaşma olanaklarının çeliştiği bir durum olarak açıklanabilir. Semih Çelik'in de bu yapısal gerilim nedeniyle şiddet içeren bir "yeniden tanımlama" sürecine girdiğini söylemek mümkündür.

5. Türkiye’de Incel Kavramının Görünürlük Kazanması

Son yıllarda internet ve sosyal medyanın etkisiyle dünyada kendini gösteren Inceller, Türkiye’de de gün geçtikçe daha fazla duyulmaya başlamıştır. İnternette örgütlenen Incel topluluklarının özellikleri ve bu toplulukların küresel medyada gündem olması, kavramın Türk medyasında da yer bulmasına yol açmıştır. Türkiye’de Incel kavramı, özellikle Semih Çelik cinayetleri gibi olayların ardından daha geniş bir kitle tarafından bilinmeye başlamıştır. Bu anlamda hem medyanın hem de sosyal medya platformlarının büyük bir rolü olduğunu söylemek mümkündür. Incel teriminin Türkiye’de görünürlük kazanmasının bazı temel sebepleri bulunmaktadır. Bu sebepleri kısaca şu şekilde açıklamak doğru olacaktır:

- Gelişen teknolojik hareketlerle birlikte, Türkiye’deki genç bireyler evrensel internet kültürüne kolay erişim sağlayarak uluslararası kavramlarla tanışmaktadır. Reddit, Telegram, çevrim içi oyunlar ve Discord gibi platformlarda yer alan Incel içerikleri, Türkiye’deki gençler tarafından da takip edilmektedir.

- Değişen ve dönüşen toplumsal normlar, ilişkilerdeki beklentilerin tekrardan şekillenmesine sebep olmuştur. Bu süreçte, bağımsız ve güçlü bir şekilde toplumsal yapıda yer alan kadınların, bazı erkek bireyler için kendi statülerinin sorgulanmasına neden olmuştur. Bu durum, özellikle genç erkekler arasında Incel teriminin daha kolay benimsenmesine yol açmıştır.

- Çağdaş şehir hayatının getirdiği bireyselleşme, yalnızlık ve ilişkilerdeki kopukluk, Incel kavramının temel aldığı sorunlarla paralellik göstermektedir. Bu bağlamda Türkiye’de de bu kavramın yankı bulması olası bir sonuçtur.

6. Semih Çelik Cinayetlerinin Medyaya Yansımaları Üzerine İnceleme

Türkiye'de Incel kavramının yaygınlaşmasında ve kamuoyu tarafından daha görünür hale gelmesinde en önemli dönüm noktalarından biri, 2024 yılında meydana gelen Semih Çelik cinayetleridir. Bu olay, yalnızca trajik bir şiddet eylemi olarak değil, aynı zamanda toplumsal cinsiyet eşitsizliği, toksik maskülenlik krizine dair derin tartışmaların fitilini ateşleyen bir vaka olarak değerlendirilmektedir. Dünyada ise ilk Incel kaynaklı saldırı, 2014 yılında Elliot Rodger tarafından California, Isla Vista'da bir kız yurduna düzenlenen ve 6 kişinin hayatını kaybettiği saldırı olarak kabul edilmektedir. Saldırgan, olayın ardından intihar etmiş, öncesinde yayımladığı manifesto ve YouTube videosunda yalnızlık, kadınlar tarafından reddedilme, kıskançlık ve intikam duygularıyla hareket ettiğini belirtmiştir (Wallace & DeCook, 2018). Çevrim içi kadın düşmanlığı, sadece uç söylemlerle sınırlı kalmayıp, toplumsal olarak inşa edilen kolektif ifadeler olarak görülmelidir. Incel düşüncesi, bireylerin kendilerini Incel olarak tanımlamaları gerekmeden, paylaşılan görseller, videolar, yazılar ve jargonlar yoluyla yayılmaktadır. Bu içerikler özellikle gençleri hedef alırken, ebeveynlerin çocuklarının internet kaynaklı risklere karşı bilinçli olmamaları yaygın bir sorundur. Türkiye'de ebeveynlerin bu tür çevrim içi tehlikeler hakkında yeterli bilgiye sahip olmadığı tespit edilmiştir. Bu riskler, sadece fiziksel tehlikeleri değil, aynı zamanda nefret söylemlerini benimsemeyi de içermektedir (Temelli, 2022, s. 22).

4 Eylül 2024 tarihinde İstanbul'un Eyüp semtinde İkbâl Uzuner ve Ayşenur Halil'i vahşice öldüren ve ardından da tarihi surlardan atlayarak intihar eden Semih Çelik'in işlediği cinayetlerin arka planını açıkladığı manifestosunun üzerine yapılan incelemelerde, Çelik'in 'İncel' topluluğuna ait olduğuna dair dijital izler bulunmuştur. Bu durum, onun çevrimiçi platformlarda kadın düşmanlığı ve aşırı sağcı görüşleri savunan içeriklerle etkileşimde bulunduğunu göstermektedir. Dolayısıyla, manifestosunu bu çevrimiçi ortamlarda cinayetlerden önce yayımlamış olması muhtemeldir. Bu videodaki açıklamalara, medyada geniş yer verilmiş ve Incel terimi, daha önce Türk basınında yeterince bilinmeyen bir olgu iken bir anda gündemin merkezine oturmuştur. Geleneksel medya, Türkiye'deki Incel cinayetlerini sosyolojik ve psikolojik bir perspektiften analiz ederek, bu olayların toplumsal cinsiyet eşitsizliği, erkeklik krizi ve sosyal dışlanma gibi daha geniş

sosyal sorunlarla ilişkisini tartışmıştır. Uzmanlar, cinayetlerin nedenlerini ve İncel topluluklarının bireyler üzerindeki etkilerini irdelemiş, bu bağlamda olayın bireysel bir patoloji mi yoksa toplumsal bir sorun mu olduğuna dair farklı yaklaşımlar sergilenmiştir. Sosyal medya ise İncel kavramını geniş kitlelere ulaştırarak farkındalık yaratmış, ancak olayın karmaşıklığı bazen basitleştirilmiş ve önyargılar güçlenmiştir. Ayrıca, hızlı bilgi yayılımı nedeniyle dezenformasyonun artmasına neden olmuştur.

Bu cinayetler ve medyanın konuyu ele alış biçimi, Türkiye'de geniş kapsamlı toplumsal tartışmaların başlamasına yol açmıştır. Semih Çelik'in manifestosundaki söylemi toplumsal cinsiyet eşitsizliğini ve kadınlara yönelik önyargıları yeniden gündeme getirmiştir.

Bu çerçevede, medyada yer verilen Semih Çelik cinayetleri ve İncel kavramına ait bazı haber örneklerine değinmek, bu ideolojilerin toplumsal sonuçlarını anlamak açısından önemlidir. Medya, Semih Çelik'in işlediği cinayetlerin arka planını ve İncel ideolojisiyle bağlantısını sunarak, toplumsal cinsiyet eşitsizliği ve erkeklik krizi konusundaki tartışmaların derinleşmesine katkıda bulunmuştur. Çalışmada, Tele1 (07.10.2024) ve A Haber (08.10.2024) kanallarının ana haber bültenlerinde yer alan haber örneklerine yer verilmektedir. Aynı zamanda en çok takip edilen Milliyet Haber (07.10.2024) sitesinde yer alan haber incelenmiştir. Bu örneklerin analiz edilmesinin nedeni İncel konusunu ele alan ilk kaynaklar olmasıdır. Bu haberler, hem İncel ideolojisinin toplumda nasıl görünür hale geldiğini hem de medyanın bu olayları nasıl sunduğunu göstermektedir.

Şekil 1

Semih Çelik Cinayetleri ile İlgili Tele1 Ana Haber Bülteninde Yayınlanmış Haber

Haber 1: “İki kadın katledildi, gündeme Incel grupları geldi, katil Çelik’in de bu gruplarda iletişimde olduğu iddia edildi. Semih Çelik adlı saldırgan, yarım saat ara ile iki kadını katletti. Ayşenur Halil’i Eyüp Sultan’da öldüren Çelik, İkbâl Uzuneri’yi de Fatih’te katlettikten sonra canına kıydı. Katilin telefonunda incelemeler yapıldı, bir mesajlaşma uygulaması üzerinden iletişimde olduğu gruplar bulundu. Gruplarda, "Incel" olarak isimlendirilen kişilerle temasta olduğu tespit edildi. İngilizcesi involuntary celibate olan, istemsiz bekarlar anlamına gelen Incel, kadınlara ve yaşadıkları topluma düşman, şiddet yanlısı kişileri ifade ediyor. Incel kavramı 1990’larda tartışılrsa da hayatımıza sosyal medyanın da etkisiyle 2014 yılında yerleşti. O sene Elliot Rodgers isimli erkek, 6 kişiyi öldürüp 14 kişiyi yaraladı ve canına kıydı. Yayımladığı manifestosunda kadınların kendisi ile ilişki kurmayı reddetmesi sebebiyle onlardan intikam almak istediğini söyledi. Bu katliamdan sonra Rodgers, Incel toplulukları içinde bir kahraman olarak anılmaya başladı. Bu, bir dönüm noktası oldu. Hem dünyada hem de Türkiye’de Inceller yaygın bir şekilde örgütlenmeye başladı. Incel forumlarında yürütülen tartışmalar genellikle kadın düşmanlığı, kendinden nefret etme, ırkçılık ve şiddetin onaylanması üzerineydi. Incellik, Hollanda hükümeti ve Dünya Sağlık Örgütü tarafından bir hastalık olarak görülüyor ve engellilik olarak kabul ediliyor. Inceller, bir alt kültür, topluluk, ideoloji ve sosyal kulüp değil; bu terim popüler kültürde genellikle dışlayıcı ve aşağılayıcı bir terim olarak kullanılıyor. Türkiye’de de Incel topluluklar, sosyal medya platformlarında hayli aktif. X’te yapılan bir araştırma ile Türk Inceller başlığıyla gruplar açıldığı, sohbet odaları kurulduğu görülüyor. Bu odalarda katil Semih Çelik’e övgüler düzüldüğü, intikam yeminleri edildiği

görünüyor. Bunun yanı sıra, açık açık cinayete ve tecavüze teşvik edenler de var. Yapılan paylaşımlar, emniyetin de takibine takıldı. Incel akımı başta olmak üzere, cinsel ya da şiddet ve ırkçılık içerikli yayın ve paylaşım yapan hesap ve siteler gözlem altına alınmaya başlandı” (Tele1anahaber, 2024).

Şekil 2

Semih Çelik Cinayetleri ile İlgili Tele1 Ana Haber Bülteninde Yayınlanmış Haber

Şekil 3

Semih Çelik Cinayetleri ile İlgili A Haber Ana Haberinde Yayınlanmış Haber

Haber 2: “Vahşice, canice işlenmiş olan cinayeti bu şekilde takdirle karşılayan çocukların başka psikolojik sorunları vardır. Kadınlara, hayvanlara ya da yabancılara yönelik şiddetin başını çekiyorlar, birbirlerinin her şiddet girişimini övüyorlar, hatta utanmadan gurur duyuyorlar. Peki, iki genç kızı öldüren caninin üyesi olduğu Incel tam olarak nasıl bir oluşum? Kendilerini İngilizce çevrimiçi tam doğru olmasa da "zorunlu bekarlar" olarak tanımlıyorlar. Hayatlarının herhangi bir döneminde gerek dış görünüşleri gerekse sosyal iletişim zayıflıkları nedeniyle

partner edinmemelerine bağlıyorlar. Dijital kültür burada bir söylem üretme, bu söylem üzerinden bireyi şekillendirme ve bireyin davranışlarını biçimlendirme hatta model olma üzerinden ki, ilişki şahsın katilin bu anlamda özgün değer ifadeler çerçevesinde ele alındığına dair bazı yorumlar söz konusudur. Maddi yetersizlik, dış görünüş ya da iletişim eksikliği nedeniyle kadınların onları küçümsediği iddiasındalar. Bu iddialarının dışı vurumu şiddet olmuştur. Çok erken dönem çocukluk çağlarında ilgi ve sevgiden noksan insanlar olarak bazen karşımıza çıkabiliyorlar, bazen bunun tam tersi ailelerin fazlaca ilgi ve sevgi vermesi, herkesin sınırlarına rahatça girebileceklerini düşünmeleri ile ortaya çıkabiliyorlar. Vahşice, canice işlenmiş olan cinayeti bu şekilde takdirle karşılayan çocukların başka psikolojik sorunları vardır. Yani, kadına nefret değildir; bizim toplumda o çocuklar bunu yapmak isterler. Kadına "yaptın, bravo" değildir, oradaki öz: "Bunu nasıl yaptın?" Incel, Amerika'da yaygın bir eğilimdir. Son cinayetler ve şiddet olayları, Türkiye'deki bazı sorunlu psikiyatri kliniğinde uzun süreler, bir keresinde mesela 3 hafta yatmış, bazılarında aralıklı aralıklı yatmış. Burada bazı çocuklar maalesef o ilaçları kötüye kullanmaya başlayabiliyor." (Ahaber, 2024).

Şekil 4

Semih Çelik Cinayetleri ile İlgili A Haber Ana Haberde Yayınlanmış Haber

Her iki televizyon haberi örneğinde görüldüğü gibi Incel kavramı ilk defa Türk televizyonlarında konuşulmaya ve uzmanlar tarafından tartışılmaya başlamıştır. Konunun tüm detayları Türkiye'de televizyon programlarında ele

alınmış ve toplumda farkındalık yaratmak amacıyla tartışılmıştır. Fikrullah Çakmak'ın (2025, s. 92) “*Modern Erkeklik Krizi: Incel İdeolojisi, Temelleri ve Eleştirisi*” makalesinde de belirttiği gibi Incel ideolojisinin yalnızca bireysel bir psikolojik sorun değil, aynı zamanda modernleşme ve kapitalizmin ortaya çıkardığı yapısal sorunların bir ürünü olduğunu göstermektedir. Modernizmin maddeci ve determinist anlayışı, bireyleri maddi başarı ve fiziksel üstünlük temelinde değerlendiren bir dünya görüşü ortaya koymuştur.

Şekil 5

Semih Çelik Cinayetleri ile İlgili Milliyet Haber Sitesinde Yayınlanmış Haber

Milliyet Haber sitesinde ise cinayetlerle ilgili haber şu şekilde aktarılmıştır: “İstanbul’da iki kişiyi öldüren Semih Çelik’in bir mesajlaşma uygulamasında “Incel” olarak isimlendirilen kişilerle iletişimde olduğu ortaya çıktı. Polis “Incel” gruplarının yanı sıra cinsel, şiddet ya da ırkçılık içerikli paylaşım yapan kişi ve siteleri gözlem altına aldı. İstanbul’da Cuma günü kendisi gibi 19 yaşında olan Ayşenur Halil ve İkbal Uzuner’i öldürdükten sonra intihar eden Semih Çelik isimli canıyla ilgili araştırmalar sürüyor. Katilin telefonunda yapılan incelemede, bir mesajlaşma uygulaması üzerinden üyesi olduğu bir grupta “Incel” olarak isimlendirilen kişilerle iletişimde olduğu ortaya çıktı. İngilizce “involuntary celibacy” (istemsiz bekâr) tamlamasının kısaltılmışı olan “Incel”, kadınlara ve yaşadıkları topluma düşman, şiddet yanlısı kişileri ifade ediyor. Semih Çelik’in işlediği cinayetlerden bir gün sonra internette yayılan ve bu görüşlere sahip kişilerin yer aldığı bir mesajlaşma uygulamasındaki gruptan alındığı belirlenen “destekleyici”, “övücü” paylaşımlar üzerine polis, yurt genelinde büyük takip başlattı.” (Zengin & Koca, 2024).

Şekil 6

Semih Çelik Cinayetleri ile İlgili Milliyet Haber Sitesinde Yayınlanmış Haber

Haber ile ilgili Psikiyatri Uzmanı Prof. Dr. Kültegin Ögel'in açıklamaları ise şöyle: *“Şu anda toplumumuzda maalesef şiddet normal görülüyor ve bir araç haline gelmeye başladı. İnsanlar uyuşturucu kullandıkları zaman bunlara daha eğilimli olabilirler. Ancak bu olayda bağımlılıktan ziyade bir psikopat söz konusu. Psikopatlar da uyuşturucu kullanır. Tabii hastanede nasıl bir tanı aldı, buna göre de yanıtlar değişebilir. Psikopatlar genelde çekici olurlar hatta psikopatlığın tanı kriterleri içinde yüzeysel çekicilik dediğimiz bir tanım vardır. Tarihte ve günümüzde bazı tarikatların (satanizm, Incel vs.) liderleri aslında birer psikopattır. İnsanları çok kolay inandırırılar ve peşlerinden koşturabilirler.”*

Klinik Psikolog Aleyna Damla Özcan ise görüşlerini şu şekilde aktarmıştır: *“Kişinin madde bağımlısı ya da farklı psikolojik sorunlarının varlığı üzerinde duruluyor. Fakat psikolojik sorunların varlığı kadına yönelik şiddeti açıklayamaz, açıklamamalı. Burada kadınlara yönelik koruyucu tedbirlerin yeteri kadar alınmaması, bu alanda kanunların yeteri kadar caydırıcı olmaması, bazı sorunlar var olduktan sonra değil, var olmadan önce de önlem alabilmek önemli. Kadına yönelik şiddetin en önemli sebeplerinden birisi, ataerkil toplum yapısı; kadına atfedilen roller ile erkeklere atfedilen rollerin eşitsizliği gibi...”*

Üsküdar Üniversitesi Sosyoloji Bölüm Başkanı Prof. Dr. Barış Erdoğan, Semih Çelik cinayetlerini şu şekilde değerlendirmektedir: *“Bu vahşi cinayetlerin son günlerde tekrar gündeme gelen Münevver Karabulut cinayetiyle aynı döneme denk gelmesi dikkat çekici bir durum. “Taklit davranışları” olarak*

adlandırabileceğimiz bir olgu var; suç işlemeye meyilli bireyler, kamuoyunda dikkat çeken bir suçu taklit etmeye çalışıyorlar. Bu konular konuşulurken ve bu tür suçlarla ilgili bilgilendirme yapılırken son derece dikkatli olunması gerekmektedir. Çünkü suç eğilimi olan kişilerin bu yöntemleri taklit etme olasılığı oldukça yüksektir. Z kuşağı olarak adlandırdığımız yaş grubunda, önceki kuşaklardan farklı olarak, şiddetin aşırı derecede banal hale geldiğini, hiçbir değere ya da ideolojiye dayandırılmadan yalnızca bir yaşam biçimi olarak benimsendiğini görüyoruz. Bu sorunun temelinde toplumsal yapının bozulması, değerlerin erozyona uğraması ve aile yapısının parçalanması gibi faktörler var. Ayrıca mevcut ekonomik ve sosyal düzen gençlere umut vermiyor. Yaşamdan ve gelecekte umudu olmayan bireyler, çevrelerine amaçsız şiddet saçarak haz alıyorlar. Bu sorunların çözümü için toplumsal yapının ve ekolojik çevrenin iyileştirilmesi gerekmektedir. Suç oranının yüksek olduğu mahallelerde sosyal hizmet uzmanları ve psikologlar görevlendirilebilir” (Akt. Zengin & Koca, 2024).

Görüldüğü üzere medyanın bu cinayetlere nasıl yaklaştığı, toplumdaki genel algıyı şekillendirmiştir. Incel kavramı ve bu ideolojinin doğurduğu şiddet, basın ve sosyal medya aracılığıyla daha geniş bir şekilde tanıtılmıştır.

Sonuç olarak, Semih Çelik'in cinayetleri, Türkiye'deki toplumsal yapının, erkeklik ideolojilerinin ve toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin ne kadar büyük bir problem olduğunu açığa çıkarmıştır. Bu olay, Incel ideolojisinin yalnızca dijital bir alt kültürden oluşmadığını, aynı zamanda toplumsal normların ve ideolojilerin derinleşmiş bir yansıması olduğunu ortaya çıkarmıştır. Toplumsal cinsiyet eşitsizliği ve şiddet, bu tür ideolojilerin yayılmasının önündeki en büyük engeli oluşturmaktadır. Hem bireysel hem de toplumsal düzeyde, bu gibi radikal görüşlerin etkisiz hale getirilmesi için daha yoğun bir analiz ve müdahale süreci gerekli görülmektedir. Özetle, Incel topluluklarının gelişimi ve bu hareketin toplumda yaratabileceği etkiler, dijital kültürün ve toplumsal değişimlerin birleşiminden doğan bir durumdur. Bu kavramın daha geniş bir şekilde anlaşılması, hem toplumsal cinsiyet eşitsizlikleriyle mücadele etmek hem de dijital platformlarda toksik alt kültürlerin yayılmasını engellemek açısından büyük önem taşımaktadır. Bu çalışma, Incel kavramının Türkiye'deki etkilerinin daha iyi anlaşılabilmesi için gelecekteki

araştırmaların toplumsal cinsiyet ve dijital kültür perspektifinden derinleştirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

SONUÇ

Bu çalışmada, İncel kavramının küresel bir fenomen olarak gelişimi ve Türkiye'deki görünürlüğü üzerinde yapılan incelemelerin önemli bulgularına yer verilmiştir. İncel kavramı, başlangıçta yalnızlık ve sosyal dışlanma hissiyle başa çıkmak amacıyla kurulan çevrimiçi bir toplulukken, zamanla toksik erkeklik anlayışını yansıtan ve kadınları hedef alan bir ideolojiye dönüşmüştür. İncel topluluklarının sosyal medya ve dijital platformlarda örgütlenmesi, toplumsal cinsiyet eşitsizliklerini ve erkeklik krizini besleyen bir ortam oluşturmuştur.

İncel hareketi, yalnızca bireysel bir rahatsızlık değil, aynı zamanda toplumsal yapının patolojik yönlerinin bir yansıması olarak görülmektedir. Anomi kuramı, İncel hareketinin toplumsal normlardan kopuşu ve bu kopuştan kaynaklanan şiddet eğilimlerini anlamada önemli bir perspektif sunmaktadır. Durkheim'ın anomie kavramı, toplumsal yapıdaki düzensizlik ve uyumsuzluğun, bireyleri radikal eylemlere itebileceğini açıklamaktadır. İncel hareketindeki üyeler, toplumsal cinsiyet normlarından sapma, yalnızlık ve başarısızlık gibi duygularla başa çıkmaya çalışırken, şiddet ve nefret söylemi gibi tepkisel davranışlar geliştirmektedirler.

Türkiye'de gündeme damga vuran Semih Çelik cinayetleri gibi trajik olaylar, İncel hareketinin toplumsal cinsiyet eşitsizliği, toksik maskülenlik ve erkeklik krizine dair daha geniş tartışmaları gündeme getirmiştir. Medyada bu tür olayları sosyolojik ve psikolojik açılardan ele alarak toplumsal cinsiyet normları ve erkeklik anlayışları üzerine yapılan tartışmalar, Türkiye'deki İncel hareketinin etkilerini anlamak için kritik bir alan sunmaktadır.

Semih Çelik'in işlediği cinayetler, yalnızca bireysel bir patoloji ya da münferit bir şiddet eylemi olarak değerlendirilmemelidir. Bu olay, toplumsal yapının derinliklerinde giderek daha görünür hâle gelen iki önemli olgunun; anomie ve toksik erkekliğin kesişiminde yer almaktadır.

Anomi, bireyin toplumla olan bağlarının zayıflaması, normların belirsizleşmesi ve yönsüzlük duygusunun hâkim olması anlamına gelir. Çelik'in manifestosunda yer alan toplumsal yabancılaşma, öfke ve anlam arayışı, modern bireyin yalnızlaşmış, toplumsal aidiyetten uzaklaşmış bir profilini ortaya koymaktadır. Dijital çağın sunduğu sahte aidiyet duygusu, özellikle marjinal gruplarda, bu boşluğu doldurmak yerine daha fazla kırılabilirlik yaratmakta, bireyi radikalleşmeye açık hâle getirmektedir. Diğer yandan toksik erkeklik; duygularını bastıran, güç üzerinden kimlik inşa eden ve kadına karşı tahakküm kurma eğilimindeki erkeklik biçimlerini beslemektedir. Çelik'in "İncel" topluluğuyla kurduğu dijital etkileşim, kadın düşmanlığına dayalı bu toksik erkeklik anlayışının, yalnızlık ve başarısızlık duygusuyla birleştiğinde ne kadar tehlikeli hâle gelebildiğini açıkça göstermektedir. Bu durum, bireysel bir öfkenin ötesinde, ataerkil sistemin yarattığı bastırılmışlıkların şiddetle dışavurumudur.

Bu çalışma, Semih Çelik cinayetlerine odaklanarak Türkiye özelinde bu olayların medyaya nasıl yansıdığını incelemiştir. Çalışma somut bir vaka üzerinden ele alınması nedeniyle toplumsal bağların zayıflaması ile toksik erkekliğin yansımaları bağlamında önem taşımaktadır. Gelecekte yapılacak araştırmalar için İncel hareketinin farklı sosyal alt kültürlerde yarattığı etkilerin alt metinleriyle incelenmesi ve farklı demografik gruplar üzerindeki etkilerinin araştırılması daha kapsamlı sonuçlar verecektir. Makalenin nitel ve nicel bağlamda yapılacak çalışmalara, disiplinler arası yaklaşımlar kullanılarak İncel ideolojisi ve yarattığı toplumsal sorunların kapsamlı bir şekilde anlaşılmasına katkı sunacağı düşünülmektedir.

Sonuç olarak, Semih Çelik vakası, Türkiye'de sosyal bağların zayıflaması, erkeklik krizinin derinleşmesi ve çevrimiçi radikalleşmenin toplumsal şiddeti nasıl besleyebileceğine dair çarpıcı bir örnek teşkil etmektedir. Bu tür vakaların önlenmesi için, toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimlerinin yaygınlaştırılması, erkeklik rollerinin yeniden tanımlanması ve bireyin toplumla olan bağlarını güçlendirecek sosyal politikaların geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır.

KAYNAKÇA

- Ahaber. (2024, Ekim 8). *Sur canisi Semih Çelik, "INCEL" üyesi miydi? 'INCEL terörü' nedir?* Ahaber: <https://www.youtube.com/watch?v=4ee5tx0-p-U> adresinden alındı.
- Çakmak, F. (2025). "Modern erkeklik krizi: Incel ideolojisi, temelleri ve eleştirisi". *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi* 25/1: 71-96.
- Durkheim, E. (1984). *The division of labour in society*. Paris: Palgrave MD.
- Eraslan, L. (2024, Ekim 9). *Dijital toksik bir alt kültür olarak inceller ve karanlık dünya*. <https://www.tv100.com/:https://www.tv100.com/dijital-toksik-bir-alt-kultur-olarak-inceller-ve-karanlik-dunya-makale-785762> adresinden alındı.
- Ging, D. (2019). Alphas, betas, and incels: Theorizing the masculinities of the manosphere. *Men and Masculinities*, 638-657.
- Kaplan, Ş. O., & Avşar, G. (2025). İncel kültürü: Toksik maskülenitenin dijital yüzü. *Uluslararası Ekonomi Siyaset İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi*, 8(2), 107-123.
- Lindsay, A. C. (2020). *Swallowing the black pill: A qualitative exploration of incel antifeminism within digital society*. Wellington: Victoria University of Wellington.
- Merton, R. K. (1938). Social structure and anomie, *American sociological review*. *Amerikan Sosyoloji Derneği*, 672-682.
- Preston, K., Halpin, M., & Maguire, F. (2021). The black pill: New technology and the male supremacy of involuntarily celibate men. *Men and Masculinities*, 823-841.
- Özkazanç, A. (2024). *İncel devrimi: Alternatif sağ ve erkeklik krizi*. <https://corpusdergi.com/:https://corpusdergi.com/2024/incel-devrimi-alternatif-sag-ve-erkeklik-krizi/> adresinden alındı.
- Öztürk, F. E. (2021). İnternet alt kültürü bağlamında hegemonik erkeklik söyleminin dijital dönüşümü: #erkekyerinibilsin hashtag örneği. *Global Media Journal TR Edition*, ss.101-123.
- Sayıcı, F., & Kaya, S. (2023). Sinemada toksik erkeklik: "İki Aşığın Ölümü/The Killing of Two Lovers" (2020) filmi örneği. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 15(29), ss. 447-464.
- Taylor, J. (2018). *The woman who founded the 'incel' movement*. AĞUSTOS 30, 2018 tarihinde BBCNEWS: <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-45284455> adresinden alındı.
- Tele1anahaber. (2024, ekim 7). *Katil Semih Çelik ile gündeme gelen "İncel" kavramı nedir, inceller kimdir? Detaylar kan dondurdu*. Tele1comtr: https://www.youtube.com/watch?v=kO2dyn_H7ng adresinden alındı.
- Temelli, E. (2022). "İncel" örneği üzerinden çevrimiçi mizojinist gruplar ve şiddet eylemleri. *International Journal of Social and Humanities Sciences*, 6(1), ss. 11-30.
- Tolan, B. (1996). *Toplum bilimlerine giriş*. Ankara: Murat-Adım.
- Topateş, H. (2009). Araçsallaştırılmış bir kavram olarak sosyal dışlanma. *Çalışma ve Toplum*, ss. 115-130.

ÖZTÜRK, Bahar, YALÇIN, Tuğba ve AKKAYNAK, Berfin. (2025). Anomi Ve Toksik Erkeklik Odağında "Incel" Kavramının Türkiye'de Görünürlük Kazanması ve Örnek Olay İncelemesi. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (egifder), 13 (2), 728- 751

- Wallace, A., & DeCook, J. (2018). *The gods and monsters of Incelistan*. the good men project: <https://goodmenproject.com/featured-content/the-gods-and-monsters-of-incelestan-phtz/> adresinden alındı.
- Zengin, F., & Koca, E. (2024). *İncel alarmı! İkbale Uzunur ve Ayşenur Halil'in katili Semih Çelik ile ilgili yeni gelişmeler*. <https://www.milliyet.com.tr/:https://www.milliyet.com.tr/gundem/incele-alarmi-ikbal-uzuner-ve-ayşenur-halilin-katili-semih-celik-ile-ilgili-yeni-gelismeler-7204535> adresinden alındı.
- Zeybekoğlu, Ö. (2009). *Toplumsal cinsiyet bağlamında erkeklik olgusu*. Ankara: Eğiten Kitap.

Yazarların çalışmaya katkı oranları eşittir.

Çalışma kapsamında herhangi bir kurum veya kişi ile çıkar çatışması bulunmamaktadır.